

VILINSKA LJUBAV I LICEMJERJE SVIJETA

PREMIJERE

Jean Giraudoux, *Ondine*

Redatelj: Krešimir Dolencić

TEMAT

56. dubrovačke ljetne igre

PORTRET

Premijera: 27. srpnja 2005.

FESTIVAL

RAZGOVOR

IZ RUKOPISA

IZ POVIJESTI

TEORIJA

MEĐUNARODNA

SCENA

NOVE

KNJIGE

DRAMA

U Hrvatskoj relativno rijetko izvođena dramska alegorija francuskog pisca Jeana Giraudouxa o nemogućnosti voljenja i svijetu kojemu definitivno nedostaje ljubav prvi je put izvedena na Dubrovačkim ljetnim igrama. Giraudoux *Ondine* piše u predvečerje II. svjetskog rata kada Ondine – rajnska nimfa – preuzima na sebe i teški društveni kontekst sa svim referencijama nadolazećeg vremena boli i patnje, čiji kraj Giraudoux nije ni doživio (umro je 1944.). Ipak, njegova *Ondine* proputovala je kroz vrijeme i došla do nas u drugom kontekstu sličnih referencija: nema više nacističke Njemačke, ali osjećaj društvene tjeskobe je, možda, i prisutniji nego 30-ih godina XX. st.

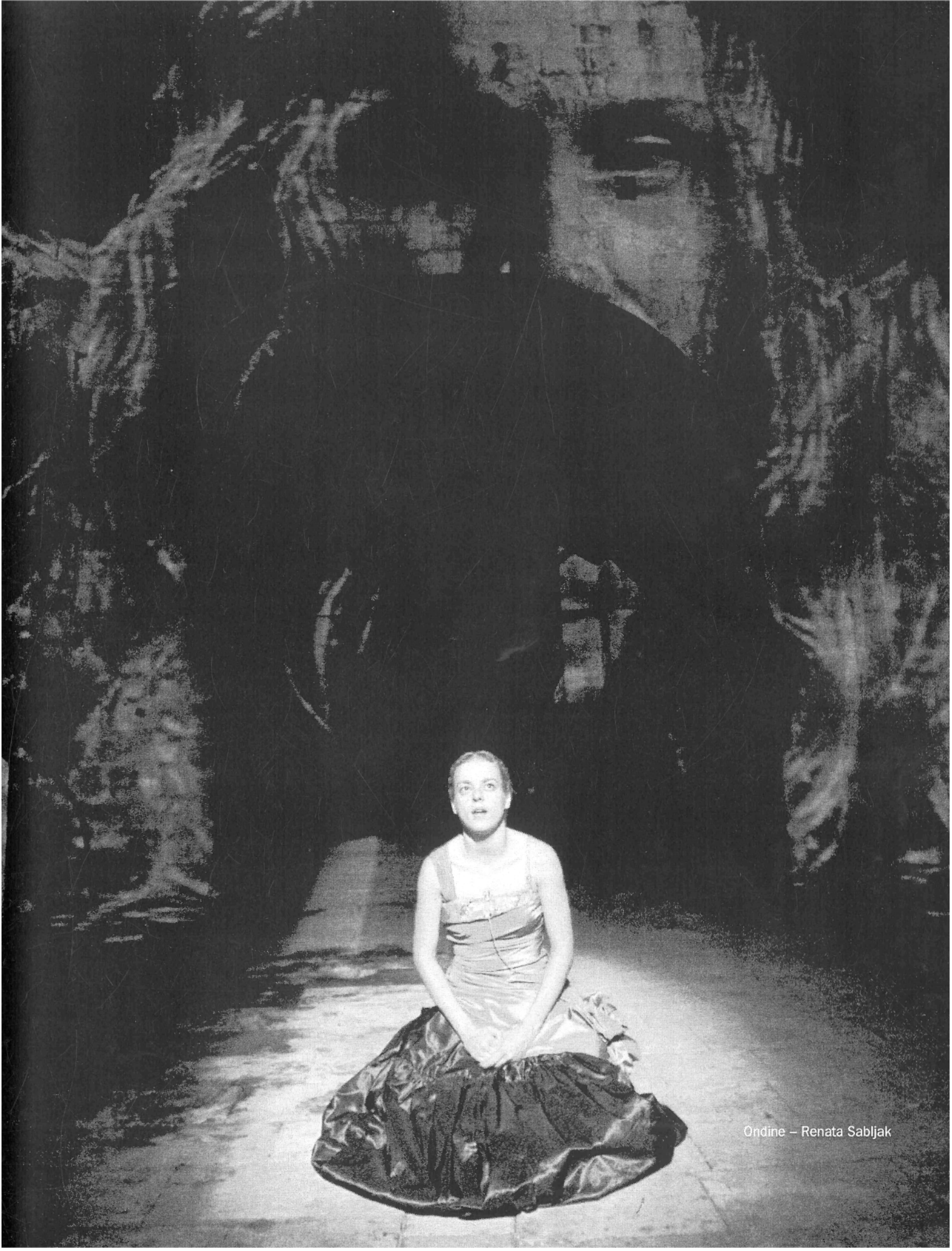
Giraudouxova vila u potrazi za ljubavlju

Što nam u takvom kontekstu nudi Giraudouxova vila germanske i općeindoeuropske mitologije? Ljubav i neizmjernu potrebu za ljubavlju, licemjernost ljudi kod kojih ljubav više nije ni moguća, ostvariva je ona, jedino, još u nepovijesnim bićima koja žive vječno, ali njihov trag u ljudskoj povijesti ostaje tek upozorenje i, možda, nada. U Dolencićevoj viziji Giraudouxove ljubavne tragedije intimno postaje društveno i obratno, Dolencić tekst krati u onim referencijama koji se izričito odnose na vrijeme u kojima ga je Giraudoux pisao, ali i bez tih izričitih povijesnih naglasaka, Dolencićeve *Ondine* ostaje bajkovita i alegorijska ljubavna tragedija u kojoj se kroz

intimnu dramu vile Ondine i viteza Hansa prelamaju društvene referencije suvremenog svijeta toliko opterećenog materijalnim da duhovno, ljubavno, više i nije moguće. Dolencić uz pomoć dramaturginje Ane Tonković-Dolencić gradi višeslojnu predstavu, punu lirske bajkovitosti i vilinskog maštanja, ali i okrutne realnosti ljudske egzistencije: od izuzetno ambijentalizirane bajkovitosti kupališta "Šulić" u kojem se i rada nestvarna i vilinska ljubav, za koju Ondinini poočim i pomajka – izvrsni Vanja Drach kao Auguste i Milka Podrug Kokotović kao Eugénie – već naslućuju njezin kraj u licemjerstvu ljudske klopke.

Tamnica na / u Lovrijencu

Na Lovrijencu se vilinskoj nimfi događa tipična ljudska klopka na koju Ondine ne da ne želi, nego po svojoj esenciji ne može pristati: svi su tu uvučeni u licemjerje ljudske povijesnosti u kojoj ljubav postaje materijalno mjerljiva, čak i Kraljičin (u kratkoj scenskoj transformaciji izvrsna Nataša Dorčić) dijalog s Ondine nije nego trag u kamenu, zrno pijeska koje se gubi u zatvoru Elsinora, dok sudskim procesom vile jednostavno moraju umrijeti. Možda je Dolencić mogao "lovrijenački" dio predstave i malo skratiti, ali ne može se reći da mu je izbjeglo ono bitno: Lovrijenac kao prototip tamnice ljudi, ljudske tamnice i tamnice duha u kojoj ljubav postaje neostvarivom. I Ondinin odlazak i zaborav i Hansova

Ondine – Renata Sabljak

smrt jedini su moguć katarzičan završetak u svijetu koji ne priznaje ono iskonsko – ljubav u najčistijem obliku.

Sjajni Renata Sabljak i Filip Jurčić, razigranost festivalskog dramskog ansambla

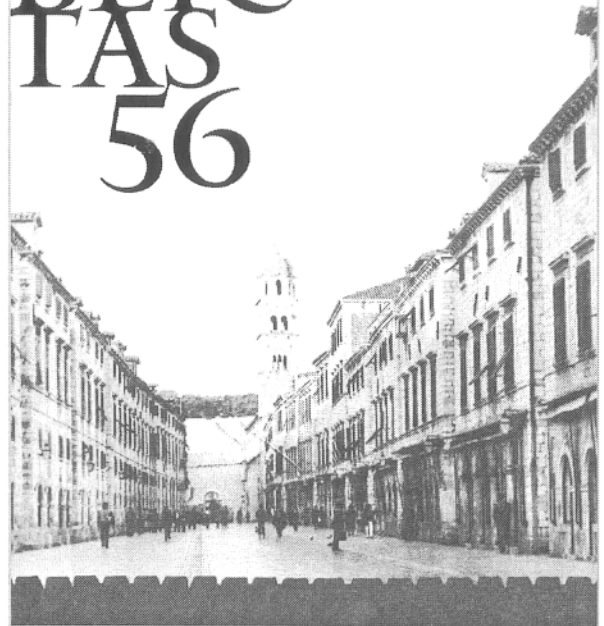
U uigranom festivalskom dramskom ansamblu moramo istaknuti čudesnu mladu Renatu Sabljak (Ondine) u kojoj se od početka do kraja prepoznaje vilinska ljepota ljudski nedokučive ljubavi te Filipa Jurčića (Vitez) u sjajnim transformacijama od vitezalutalice, vilinski zaljubljenog mladića do psiholoških razdiranja između konvencija Dvora i ljubavi prema Ondine, ne zaboravljajući ni druge: već spomenute Vanju Dracha, Milku Podrug Kokotović i Natašu Dorčić, po izgledu i govoru uistinu vilinskoga Vilinskog kralja Livia Badurine, licemjerjem okovane lovrjenačke likove Nika Kovača (Kralj), Damira Lončara (Komornik i Sudac I.) i Vida Baloga (Nadintendant kraljevskih kazališta i Sudac II.), Luku Peroša kao Bertrama – Pjesnika – jedinoga koji, barem donekle, može razumjeti Ondine u ljudskoj i duhovnoj tamnici, scenski izražajnu Sandru Tankosić (Bertha), glasovno i glumački dojmljivog Tomislava Mužeka (Sudopera) te ostale (Predrag Vušović, Ivo Mrčela, Dasha Rashid, Alenka Kostrevec, Helena Klasić kao i glazbenike instrumentaliste Vlaha Prohasku, Alaksandra Klotevskog, Mirka Violića, Miha Kalauza i "vilinski glas" Vesne Matane).

I u kupalištu "Šulić" i na Lovrijencu, predstava ne bi bila moguća bez sjajno oblikovanog svjetla Denija Šenića: od vilinske atmosfere Šulića do reminiscencija na istu na Lovrijencu, minimalističke i funkcionalne scene Miljenka Sekulića – rijetko smo kada vidjeli predstavu gotovo bez scenografije, a toliko stopljenu s oba elementa predstave: s beskrajem mora / jezera / vode u kojem se moraju vidjeti horizonti ljubavi te sa surovošću kamena u kojem se mora prepoznati ljudski svijet suženih pogleda, izuzetno karakterizirajućih svezvremenskih kostima Danice Dedijer; čudesnoga scenskog pokreta Valentine Turcu, pogotovo kod same Ondine koja i vlastitim kretnjama do kraja ostaje vila, nimfa, nadpovijesno biće koje i pripada u Nadpovijest te nadalje vilinski nestvarne glazbe Stanka Juzbašića koji je i prepjevao stihove u songovima.

Tako su Dubrovačke ljetne igre prvom dramskom premijerom dobile netipičnu, ali izuzetnu predstavu vilinskih nadahnuća.

LIBERTAS 56

DUBROVAČKE LJETNE IGRE
DUBROVNIK SUMMER FESTIVAL
10.07. - 25.08.2005.
© in-Bankruptcy-Trustee of 1999
A member of the European Festival Association since 1996

Renata Sabljak

56. dubrovačke ljetne igre
56th Dubrovnik Summer Festival
2005
Hrvatska Croatia

Festivalski dramski ansambl
Festival Drama Ensemble

Hippolyte Jean Giraudoux
ONDINE

Kupalište Šulic / Lovrjenac
Šulic Beach / Lovrjenac Fort

27., 29., 30., 31. srpnja
27, 29, 30, 31 July
21.30 9.30 pm

INA

Prijevod Translation: Vjenceslav Kapural
Redatelj Director: Krešimir Dolenčić
Dramaturg Dramaturgist : Ana Tonković - Dolenčić
Scenograf Set Designer: Miljenko Sekulić
Kostimograf Costume Designer: Danica Dedijer
Skladatelj / prepjev stihova
Music and lyrics translated by: Stanko Juzbašić
Oblikovatelj svjetla i videa
Light Designer & video: Deni Šesnić
Koreograf Choreographer: Valentina Turcu
Inspicijent Stage Manager: Igor Kunštek
Asistent scenografa
Assistant to Set Designer: Martino Šesnić
Asistentica kostimografa
Assistant to Costume designer: Tajana Meštrović
Izrada oklopa Armour maker: Brett Logue
Aikido instruktor Aikido Instructor: Dobroslav Jakovljević

Igraju Cast

Ondine: Renata Sabljak
Vitez Knight: Filip Juričić
Auguste: Vanja Drach
Eugenie: Milka Podrug Kokotović
Bertha: Sandra Tankosić
Komornik-Sudac I
Chamberlain-Judge I: Damir Lončar
Nadintendant kraljevskih kazališta-Sudac II
Royal Theatre Head Manager-Judge II: Vid Balog
Vilinski kralj King of the fairies: Livo Badurina
Kraljica Queen: Nataša Dorčić
Kralj King: Niko Kovač
Pjesnik Bertram Poet Bertram: Luka Peroš
Sudopera Dishwasher: Tomislav Mužek
Ribar Fisherman: Predrag Vušović
Sluga Servant: Ivo Mrčela
Vila Fairy I: Dasha Rashid
Vila Fairy II: Alenka Kostrevc
Vila Fairy III: Helena Klasić

Glazbenici Musicians:

Vlaho Prohaska, viola
Aleksandar Klotevski, violončelo cello
Mirko Violić, gitara guitar
Miho Kalauz, mandolina mandolin
Vesna Matana, vilinski glas voice of a fairy

Zahvaljujemo se gospodi Marini Marinović i tvrtki PAMA-KOD na pomoći.
We greatly appreciate the support of Mrs. Marina Marinović and PAMA-KOD company.

